

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
ELM VƏ TƏHSİL NAZİRLİYİ

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin

22.08 2024-cü il tarixli
3-29/3-2.5407/2024 nömrəli əmrinə
9 nömrəli əlavə

Nəqliyyat vasitələrinin texniki istismarı (avtomobil üzrə)

TƏHSİL PROQRAMI (KURİKULUM)

1. Ümumi müddəalar

- 1.1. Subbakalavr peşə-ixtisas dərəcəsi verən “Nəqliyyat vasitələrinin texniki istismarı” ixtisası “Təhsil haqqında” və “Peşə təhsili haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarına, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin “və Təhsil Nazirliyinin müvafiq qərarları ilə təsdiq edilmiş subbakalavr peşə hazırlığını həyata keçirən tədris proqramlarının hazırlanmasını tənzimləyən müvafiq hüquqi sənəd və qaydalara uyğun hazırlanmışdır.
- 1.2. Yüksək texniki peşə təhsili proqramları (kurikulumlar) təlim nəticələri və məzmun standartlarını, tədris fənn/modullarını, həftəlik dərslər və dərsləndənən məşğələ saatlarının miqdarını, pedaqoji prosesin təşkili, təlim nəticələrinin qiymətləndirilməsi sistemini özündə əks etdirən dövlət sənədidir.
- 1.3 Təhsil Proqramı (kurikulum) tabeliyindən, mülkiyyət növündən və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən və həmin ixtisas üzrə subbakalavr hazırlığını həyata keçirən bütün peşə təhsili müəssisələri üçün məcburidir.
- 1.4 Strukturda istifadə olunan işarələr:
İTP – ixtisas üzrə Təhsil Proqramı
ÜK – ümummədəni kompetensiyalar
PK – peşə kompetensiyaları
- 1.5 **Nəqliyyat vasitələrinin texniki istismarı** ixtisası üzrə təhsil proqramlarının mənimsənilməsinin normativ müddəti və məzunlara verilən ixtisas dərəcəsi:

İxtisasın şifri və adı:	030625 - Nəqliyyat vasitələrinin texniki istismarı (avtomobil üzrə)
İxtisas qrupu / İqtisadi sektorlar:	Avtomotoneqliyyat vasitələrinin texniki istismarı
İxtisas dərəcəsi:	“Nəqliyyat vasitələrinin texniki istismarı (avtomobil üzrə)” ixtisası üzrə subbakalavr
Peşə təhsili səviyyəsi	Yüksək texniki peşə təhsili
Kreditlərin sayı:	180
AzMKÇ səviyyəsi:	5
İSCED kodu:	0716 Motor vehicles, ships and aircraft
İstinad edilən kvalifikasiya standartları və kodları:	
Təhsil forması və müddəti:	Əyani, Tam orta təhsil bazasından 3 il; Ümumi orta təhsil bazasından 4 il.
Məşğulluq imkanları:	Avtomobil istehsalı və təmiri müəssisələri, servislərdə yenidən istismar və təmir proseslərinin həyata keçirilməsi

“Nəqliyyat vasitələrinin texniki istismarı” ixtisası “Azərbaycan Respublikasının ömürboyu təhsil üzrə Milli Kvalifikasiyalar Çərçivəsi”nin (AzMKÇ) 5-ci səviyyəsinə uyğundur.

- 1.6 Təhsil proqramı üzrə bir semestrə 30 kredit müəyyənləşdirilir. Bir kredit tələbənin auditoriya və auditoriyadankənar 30 saatlıq işinə bərabərdir. Tələbənin 5 (beş) günlük iş rejimində həftəlik auditoriya və auditoriyadan-kənar yükünün ümumi həcmi 45 saatdır. Tələbənin həftəlik işinin həcmi 1,5 kreditdir. Buraxılış dövlət və semestr imtahanlarına hazırlığa, imtahanın verilməsinə və təcrübələrin keçirilməsinə ayrılmış hər bir həftə 1,5 kreditə bərabərdir. Tələbə üçün hər semestrə 30 kreditə qədər modul və fənlərin tədrisi müəyyənləşdirilir. Müvəffəqiyyətlə təhsil alan tələbələrə əlavə ödəniş etmədən təhsil aldığı ixtisas üzrə əlavə modul (modullar) seçməyə icazə verilir və bütün hallarda bir semestrə tələbənin götürdüyü kreditlərin sayı 40-dan çox olmamalıdır.
- 1.7 Müəyyən olunmuş kreditin tələbə tərəfindən yığılması məcburidir. Kreditləri müəyyən səbəblərdən qazanmayan (qazana bilməyən) tələbənin həmin modul/fənn üzrə akademik borcu qalır. Cari semestrə müəyyən səbəbdən imtahanda (imtahanlarda) iştirak etməyən və (və ya) həmin semestrə akademik borcu yaranmış tələbəyə növbəti semestrin dərsləri başlayanadək bir dəfə həmin imtahanı (imtahanları) vermək imkanı yaradılır. Əlavə olaraq tələbə hər bir semestrə modul (fənni) dinləmədən akademik borcu əvvəlki semestrə (semestrlərdə) yaranmış iki modul üzrə (hər moduldan bir dəfə olmaqla) də imtahanda iştirak edə bilər.

2. Nəqliyyat vasitələrinin texniki istismarı ixtisası üzrə məzunların ixtisas xarakteristikası və kompetensiyası

2.1 Subbakalavrın ixtisas xarakteristikası

“Nəqliyyat vasitələrinin texniki istismarı” ixtisasını bitirən məzun avtomobil istehsalı və təmiri sahə üzrə müxtəlif işləri (elektron diaqnostika, mühərrik və digər hissələr üzrə nasazlıqların aradan qaldırılması, yanacaq sistemi, təkərlərin təmiri, nizamlanması, elektrik sistemi) planlaşdıran, icra etməyi bacaran və nəzarəti həyata keçirən mütəxəssisdır. Təhsilini başa vurduqdan sonra tələbə müxtəlif markalı avtomobillərin diaqnostika işləri, nasazlığın müəyyən edilməsi və aradan qaldırma prosedurları üzrə təmiri, avtomobil müxtəlif hissələrinin dəyişdirilməsi, yanacaq və işıq sisteminin təmiri, həmçinin təmir işlərinin müvafiq sənədləşməsi üzrə işlərinin icrasını bacaracaqdır. Məzun müxtəlif avtomobil təmiri emalatxanaları, avtotəmir servis xidməti mərkəzləri, avtomobil satış mərkəzləri və istehsalat müəssisələrində diaqnostika, təmir, texniki qulluq və sənədləşmə üzrə müxtəlif işlərin icrası üçün cəlb edilə bilər.

2.1.1 Peşə fəaliyyətinin əsas istiqamətləri (vəzifə və funksiyalar):

- Avtomobilin hissələri, materiallar və ya təmir prosedurları haqda məlumatı qeyd etməyi bilir
- Elektron diaqnostika avadanlıqlarından istifadə edərək yanacaq, alıdırma və emissiya idarəetmə sistemlərində nasazlıqları aşkarlamağı bacarır
- Yanacaq vurma sistemlərinin təmiri, texniki xidməti və ya nizama salınmasını həyata keçirir
- Avtomobilin komponentlərini spesifikasiyalara uyğun nizamlamağı, elektrik zəncirlərin və komponentlərin düzgün işləməsi üçün sınağını həyata keçirməyi bacarır
- Təkərləri balanslaşdırmaq və şinləri dəyişdirməyi, tormoz sistemlərinin nasazlıqlarını müəyyən etməyi, nizamlamağı, təmir etməyi və sınaqdan keçirməyi bacarır
- Əl transmissiyasının (M/T) təmiri, texniki xidməti və ya dəyişdirilməsini bacarır
- İşə salma və işıqlanma sistemi komponentlərinin diaqnostikası, təmiri və texniki xidməti həyata keçirməyi bacarır

2.1.2 Peşə fəaliyyəti üzrə hazırlıq səviyyəsinə qoyulan tələblər:

İxtisas üzrə:

- Avtomobil konstruksiyasının hissələri və təmir prosedurları barədə biliklər
- Elektrik/Elektron sahəsi üzrə biliklər
- Avtomatik idarə etmə avadanlıqları haqqında biliklər
- Texniki qulluq haqqında biliklər
- Təhlükəsizlik tədbirləri haqqında biliklər
- Nasazlıqların aşkarlanması və onların bərpası prosesi barədə biliklər

Yumşaq bacarıqlar (soft skills):

- Zamanın idarə olunması
- Problem həll etmə
- Yaradıcılıq

2.1.3. "Nəqliyyat vasitələrinin texniki istismarı" ixtisasının hazırlanmasında bu istiqamət üzrə WSC2022_WSOS33 standartının tələbləri nəzərə alınmışdır. Müvafiq standartın aşağıdakı standartlar proqram ilə əhatə edilmiş və müvafiq sərişələrin formalaşmasında əsas götürülmüşdür.

2.2. Proqramın mənimsənilməsi nəticəsində məzunun kompetensiyasına qoyulan tələblər

2.2.1 Məzun aşağıdakı ümummədəni kompetensiyalara (**ÜK**) yiyələnməlidir:

- kollektivdə işləmək (**ÜK-1**);
- öz sahəsi və digər sahələrin mütəxəssisləri ilə ünsiyyətdə olmaq (**ÜK-2**);
- etik normalara malik olmaq (**ÜK-3**);
- sağlam həyat tərzini gözləmək (**ÜK-4**);
- tənqid və özünə tənqiddə dözümlülük göstərmək (**ÜK-5**);
- problemlə şəraitlərdə təşəbbüskarlıq göstərmək və məsuliyyəti öz üzərinə götürmək (**ÜK-6**);
- dövlət dilində sərbəst danışmaq (**ÜK-7**);
- xarici dildə ünsiyyətdə olmağı və fikrini ifadə etməyi bacarmaq (**ÜK-8**);
- İKT-dən istifadə etməyi bacarmaq (**ÜK-9**);
- öz inkişafına, peşəkarlığının artırılmasına çalışmaq (**ÜK-10**);
- fikrini düzgün və yığcam ifadə etmək (**ÜK-11**);
- Peşə fəaliyyəti və gündəlik həyatda əmək təhlükəsizliyi və sağlamlıq qaydalarına riayət etmək və digər şəxslərə məlumatlandırmaq (**ÜK-12**).
- Xidmət göstərdiyi fəaliyyət sahəsi üzrə daim yenilikləri araşdırmaq (**ÜK-13**)

2.2.2 Məzun aşağıdakı peşə kompetensiyalarına (**PK**) yiyələnməlidir:

- fəaliyyət sahəsinə aid olan, peşəsinə və ixtisas dərəcəsinə uyğun gələn istənilən istehsal sahələrinin, təşkilatların, idarələrin, müəssisələrin, şirkətlərin və s. əsas problemlərini sistemləşdirməyi bacarmaq, onların kompleks təhlilini aparmaq və idarəetmə məqsədləri üçün konkret nəticə çıxarmaq və aradan qaldırmaq (**PK-1**);
- mövcud tələbləri müvəffəqiyyətlə müəyyənləşdirə bilmək və uyğun bir həll metodu seçmək və tətbiq etmək, müvafiq sənədləşmə aparmaq və hesabatlar hazırlamaq (**PK-2**);
- peşə fəaliyyətində İKT-dən istifadə etmək (**PK-3**);
- qarşıya müəyyən vəzifələr qoymağı, onları həll etməkdə müvafiq metodları seçməyi və tətbiq etməyi bacarmaq (**PK-4**);
- ixtisasla bağlı əsas anlayış və terminlərin mənasını bilmək və praktikada tətbiq etmək (**PK-5**).
- ixtisasla bağlı müxtəlif layihələrin planlaşdırılması və icrasında iştirak etmək (**PK-6**);
- ixtisasla bağlı aşağıdakı bilik, bacarıq və sərişələrə yiyələnmək (**PK-7**).
  - Avtomobili Skanerlə diaqnostika etmək (**PK-7**)
  - Müxtəlif təyinatlı elektrik dövrələrini avtomatlaşdırmaq (**PK-8**)
  - Hidrolik və pnevmatik sistemləri manual və avtomatik idarə etmək (**PK-9**)
  - Avtomobilləri yenidən istismara gətirmək
  - Avtomobilin müxtəlif sahələrinə inteqrasiya
  - Avtomobillərə texniki qulluq
  - Elektron diaqnostika avadanlıqlarından istifadə
  - Avtomobil kuzovunun təmiri

- Avtomobil təmirində rəngləmə işləri

3. Nəqliyyat vasitələrinin texniki istismarı ixtisası üzrə təhsilin məzmununa və səviyyəsinə qoyulan minimum tələblər

Humanitar və baza modulları bölümünə daxil olan modullar Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 11.03.2019-cu il tarixli, 85 №-li qərarı ilə təsdiq olunmuş «Peşə təhsilinin dövlət standartları»nda əks olunan “ömürboyu təhsil” prinsipinə uyğun müəyyənləşdirilmişdir.

Humanitar və baza modulları bölümü üzrə təhsilalan “ömürboyu təhsil” prinsipinə uyğun olaraq aşağıdakı bilik və bacarıqlar əldə edəcəkdir:

- ixtisas üzrə peşə fəaliyyətini təmin edən ana dilində və xarici dildə yazılı və şifahi ünsiyyət qurmaq üçün nəzəri və təcrübi biliklərə malik olmalı;
- ixtisas üzrə qazanılmış biliklərdən istifadə etməli;
- informasiyanın toplanması və emalında müasir üsullardan istifadə etməli, müxtəlif hesablamaları aparmalı;
- ixtisas sahəsinin əsas problemlərini dərk etmək, onların konkret tətbiq sahələrini bilməli;
- peşə fəaliyyəti dairəsinə aid olan məlumatların işlənilməsində və saxlanılma-sında kompyuter texnologiyasından istifadə etməli;
- peşə fəaliyyətində sahibkarlıq düşüncəsini və ideyalarını əsas götürməli;
- peşə fəaliyyətində peşənin tələb etdiyi işgüzar etika və davranış qaydalarına əməl etməli;
- peşə fəaliyyətində “ömür boyu” öyrənmə prinsiplərini rəhbər tutaraq şəxsi inkişafa və düzgün karyera planlamasını əsas götürməlidir.

İxtisas üzrə baza biliklərin formalaşmasını imkan verəcək aşağıdakı modulların tədrisi də bu bölümə icra edilir (məs. Texniki rəsmxətt, İstehsalatın İdarəedilməsi və s.). Bu təhsilalana texniki biliklərin formalaşması, həmçinin gələcək iş prosesində müəyyən idarəçilik funksiyalarının icrası üçün tələb olunan səriştələrin əldə edilməsinə istiqamətlənir.

3.1 İxtisas üzrə modul və fənn bölümləri, modul və fənn mənimsənilməsi (təlim) nəticələri (bilik, bacarıq və yanaşma baxımından) və kreditləri, qazanılması nəzərdə tutulan kompetensiyaların kodları:

3.1.1 Ümumtəhsil fənlər bölümü:

Ümumtəhsil fənləri bölməsinə daxil olan fənlər 29 mart 2019-cu il 1532-VQ nömrəli “Ümumi təhsil haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununun və “Azərbaycan Respublikasında ümumi təhsilin dövlət standartları” haqqında Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2020-ci il 29 sentyabr tarixli 361 nömrəli Qərarının tələblərinə uyğun müəyyənləşdirilmişdir. Ümumi orta təhsil bazasından qəbul olunmuş qruplarda tədrisin birinci ilində ümumtəhsil fənləri tədris olunduğu üçün kredit sistemində daxil edilmir.

Fənn bölümünün kodu	Fənlərin adı	Saat miqdarı (həftəlik)
ÜF-B01	Azərbaycan dili	3
ÜF-B02	Xarici dil	4
ÜF-B03	Riyaziyyat	4
ÜF-B04	Fizika	3
ÜF-B05	Kimya	3
ÜF-B06	Ədəbiyyat	1
ÜF-B07	Azərbaycan tarixi	1
ÜF-B08	Coğrafiya	1
ÜF-B09	Ümumi Tarix	1
ÜF-B10	Biologiya	1
ÜF-B11	İnformatika	2
ÜF-B12	Fiziki tərbiyə	2
ÜF-B13	Çağırışa qədərki hazırlıq	2
İT - B01	Praktiki laboratoriya dərsləri / istehsalat təlimi	7
Cəmi:		35
Qeydlər:		
Ümumtəhsil fənləri tədris olunduğu halda, həmin fənlərə kreditlər ayrılır. Tədris müddəti 38 həftə (18/20) davam edir.		

Ümumi orta təhsil bazasından qəbul olunmuş qruplarda peşə təhsilinin dövlət standartında göstərilmiş "Ana dilində ünsiyyət" səriştəsi "Azərbaycan dili", "Xarici dildə ünsiyyət" səriştəsi "Xarici dil", "İnformasiya texnologiyaları" səriştəsi "İnformatika", "Hesablama əməliyyatlarını yerinə yetirmə" səriştəsi isə "Riyaziyyat" fənni proqramına inteqrasiya olunmuş şəkildə, həmçinin ixtisasın tələbləri nəzərə alınmaqla uyğunlaşdırılmış proqram əsasında tədris edilir.

"Xarici dil" və "İnformatika" fənnin tədrisi tələbələrin sayı 15 (on beş) və daha çox olan qruplarda müvafiq maddi-texniki baza və ixtisas müəllimləri olduğu halda 2 (iki) qrupa bölünərək aparılır.

Praktiki laboratoriya dərsləri və ya istehsalat təlimi tədrisi təhsil müəssisəsi tərəfindən laboratoriya və emalatxana şəratinə əsasən tədris edilir.

3.1.2 Kadr hazırlığı üçün tələb olunan modul və fənn bölümü:

Modul / Fənn	Təlim nəticəsi	Mənimsənilmə nəticələri			Modullar üzrə kreditlərin sayı	Kompetensiyaların kodları
		Bilik	Bacarıq	Yanaşma		
Təhsil hissəsi						
HBM – B00	Humantira və baza modullar bölümü Bu bölüme daxil olan modulların öyrənilməsi nəticəsində subbakalavr:					
HBM–B01 Azərbaycan tarixi		- Azərbaycan tarixinin əsas mərhələləri və xronologiyası barədə təsəvvürə, müstəqillik yolunda qazandığı nailiyyətlər, tarixi şəxsiyyətlər və əsas tarixi hadisələr haqqında məlumata malik olmalı;	Tarixi inkişaf mərhələlərini müqayisə və təhlil etməyi, tarixin qiymətləndirilməsinə dair öz mövqeyini əsaslandırmağı və fikrini ifadə etməyi.		5	ÜK-1 ÜK-2 ÜK-5
HBM–B02 Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya		- Azərbaycan Respublikasının dövlət dilini sərbəst bilməli, nitqin düzgünlüyü, aydınlığı və dəqiqliyi naminə sözləri düzgün tələffüz etməyi;	Azərbaycan dilinin leksikonundan peşə fəaliyyətində istifadə etməyi, dil qaydalarına uyğun danışmağı və yazmağı, rəsmi və işgüzar üslubda yazmağı və danışmağı;		4	ÜK-7 ÜK-3 ÜK-4 ÜK-11
HBM-B03 / B04 / B05 İnformasiya texnologiyaları		- İnformasiya texnologiyalarından istifadə etməklə ixtisas aid məlumat, əldə etmək və tətbiqi imkanlarını;	- İnformasiya texnologiyalarından təhlükəsiz şəkildə istifadə etməyi və rəqəmsal məzmun yaratmağı, müvafiq sosial media vasitələrindən istifadə etməyi;	İKT, sosial media və digər proqram təminatlarından peşə fəaliyyətində istifadə etmək vərdişlərinə.	6	ÜK-9 PK-2 ÜK-13
HBM-B06 / B07 / B08 / B09 Xarici dildə işgüzar və akademik		- Xarici dildə olan ixtisasa aid ədəbiyyatı oxuyub başa düşməyi;	- Xarici dildə olan ixtisasa aid ədəbiyyatı lüğətlə tərcümə etməyi, tərcümeyi-hal və digər rəsmi sənədləri xarici dildə tərtib etməyi, xarici dildə yazılı və şifahi ünsiyyət qurmağı;	Xarici dildə olan material-lardan peşə fəaliyyətində istifadə etmək vərdişlərinə.	12	ÜK-1 ÜK-8 ÜK-13

kommunikasiya							
HBM-B10 / B11 Texniki hesab		- Məsələlərin həllində riyazi düşüncə nümayiş etdirməyi, və peşə fəaliyyəti ilə bağlı riyazi düşüncəni tətbiq etməyi;	- İxtisas uyğun müvafiq hesablamalar aparmağı, qrafik və cədvəlləri hazırlamaq və istifadə etməyi, təsviri statistikadan istifadə etməyi;	Riyazi yanaşma və metodlardan peşə fəaliyyətində istifadə etmək vərdişlərinə.	4	ÜK-2 PK-3	
HBM-B12 Şəxsi inkişaf və karyera planlaması		- Fərdi özünü inkişaf və karyera planlaması üzrə yanaşma və tətbiqləri başa düşməyi;	- Karyera məqsədlərini müəyyən etməyi, karyera inkişafında müasir işaxtarma və müraciət üsullarından istifadə etməyi;	Fərdi və karyera inkişafı üçün müasir planlama və tətbiq mexanizmlərində istifadə etmək vərdişlərinə.	3	ÜK-6 ÜK-10	
HBM-B13 Layihə idarə edilməsi		- Layihələrin hazırlanması, idarə edilməsi və monitorinqi mərhələlərini izah etməyi və fəaliyyətlərin düzgün planlaması tətbiq etməyi;	- Müxtəlif ölçülü layihələrin idarə edilməsi üçün layihə planlaması və idarə edilməsi üzrə alət və üsullardan istifadə etməyi;	Layihə planlanması və idarə edilməsi üzrə müasir yanaşma və vərdişlərə	3	PK-6	
HBMS-B00	Seçmə modullar*						
HBMS-B01 Etika və estetika (İşgüzar Etika)		- Peşəkarlıq prinsipləri və iş yerində davranış qaydalarını;	- Peşəkarlıq prinsipləri və komanda ilə səmərəli işləməni, vaxtdan səmərəli istifadə etməyi, iş yerində davranış qaydalarına əməl etməyi;	Peşəkarlıq və səmərəli iş prinsiplərini, iş yerində düzgün davranış qaydalarından peşə fəaliyyətində istifadə etmək vərdişlərinə.	3	ÜK-1 ÜK-3 ÜK-4 ÜK-5	
HBMS-B02 Estetika və Mədəni İfadə		- Kreativlik və estetika anlayışlarını, etiket və nəzakət qaydalarını başa düşməyi;	- Kreativlik və estetika anlayışlarını, etiket və nəzakət onlardan istifadə etməyi;	Peşə fəaliyyətində etiket və nəzakət qaydalarından istifadə etmək	3	ÜK-1 ÜK-3 ÜK-4 ÜK-5	

				vərdişlərinə.		
HBMS-B03 STEM		<ul style="list-style-type: none"> - STEAM Mühəndislik və Dizaynın əsasları; - 3D qələm, 3D CAD Modelləşdirməyə girişi; - Mikrobot ilə Robototexnika - proqramlaşdırmaya girişi; - CNC lazer texnologiyasına girişi; - Dron texnologiyasının əsaslarını. 	<ul style="list-style-type: none"> - 3D qələm və 3D CAD modelləşdirmə ilə müxtəlif obyektlərin dizaynını; - Mikrobot ilə robototexnika proqramlaşdırma əsasında müxtəlif layihələrin proqramlaşdırılması; - CNC lazer texnologiyası əsasında müxtəlif obyekt düzəldilməsini; - Dron texnologiyası üzrə müəyyən fəaliyyətləri. 	STEAM Mühəndisliyi, CNC lazer və Dron texnologiyası üzrə müxtəlif praktiki vərdişlərə.	3	ÜK-9 ÜK-13 PK-2
HBMS-B04 Sahibkarlığın əsasları və biznesə giriş		<ul style="list-style-type: none"> - Sahibkarlıq düşüncəsi və yanaşmalarını və onların peşə fəaliyyətində tətbiqi imkanlarını başa düşməyi; 	<ul style="list-style-type: none"> - Peşə fəaliyyəti üzrə tətbiq edilə bilən sahibkarlıq ideyalarını müəyyən etməyi, biznes planlar hazırlamağı və biznes planları təhlil edərək onları tətbiq etməyi; 	Peşə fəaliyyətində sahibkarlıq düşüncəsi və sahibkarlıq istiqamətində planlar hazırlama və tətbiq etmək vərdişlərinə.	3	PK-1 PK-6
HBM-B05 İstehsalatın idarə edilməsi		<ul style="list-style-type: none"> - İxtisasına aid istehsalat sahələrinin əsas idarəetmə prinsip və mexanizmlərini başa düşməyi; 	<ul style="list-style-type: none"> - Peşə fəaliyyətindən asılı olaraq istehsalatın planlanması və idarə edilməsi ilə bağlı prinsipləri düzgün formada tətbiq etməyi; 	İxtisasa aid istehsalatın idarə edilməsinin əsas prinsiplərinin peşə fəaliyyətində istifadə etmək vərdişlərinə.	3	PK-1 PK-6
İM-B00	İxtisas peşə hazırlığı modulları bölümü					
	Bu bölüme daxil olan modulların öyrənilməsi nəticəsində subbakalavr:					
NVI-İM-B01 /	Benzin mühərrikinin quruluşu və iş prinsipini bilir	<ul style="list-style-type: none"> - Benzin mühərriki və onun müxtəlif növlərini bilir. 	<ul style="list-style-type: none"> -Mühərriki skanerlə diaqnostika etmək. 	-Təfərrüatlara diqqət yetirmək	4 / 3	PK – 1 PK – 2

NVi-İM-B06 Benzin mühərriki 1-2	Mühərrikin mexaniki komponentləri haqqında bilir.	- Mühərrikin mexaniki komponentləri - Silindr başlığı - Klapan mexanizmi - Silindr bloku - Çarxqol-sürgüqol mexanizmi Müasir benzin mühərrikləri MPI və GDİ sistemlərini izah edir - Yağlama, Soyutma sisteminin iş prinsipini və sistemin komponentlərini sadalayır.	-Mühərrikdən hissələri sökməyi, sökülmüş hissələri ölçü cihazları ilə yoxlamaq. -Silindrlər blokunu, blok başlığını və onun komponentlərini sökmək. -Mühərrikdə baş vermiş nasazlıqları aşkarlamaq və təmir etmək.	və təhlükəsiz işləmək; - Peşəkar, prinsipial, dürüst, dəqiq, eləcə də səbrli və təmkinli olmaq;		PK – 3 PK – 4 PK – 5 PK – 6 PK – 7
	Sorma və ixrac sistemi haqqında bilir.					
	Yağlama sistemini və onun funksiyasını bilir.					
	Soyutma sistemini və onun funksiyasını bilir.					
	Mühərrikin diaqnostika edilməsi. Silindr başlığını, Qazpaylayıcı mexanizmini yoxlamağı/təmir etməyi bacarır					
	Silindr blokunu, Porşeni və halqalarını diaqnostika etməyi və təmir etməyi bacarır.					
	Dirşəkli valı, daxilolma və xaricetmə borularını, klapanları diaqnostika etməyi və təmir etməyi bacarır.					
	Mühərrikin yağlama sistemini diaqnostika etməyi / mühərrik yağının dəyişdirməyi bacarır					
Soyutma sistemini yoxlamağı, Yanacaq sistemini diaqnostika etməyi hissələrin yoxlanılması və dəyişdirilməsini bacarır						
NVi-İM-B04 / NVi-İM-	Avtomatik ötürmələr qutusunun sökülməsini /quraşdırılmasını bacarır.	-Avtomobillərdə avtomatik ötürmələr qutusu və onun növləri haqqında məlumat	Avtomatik ötürmələr qutusunun sökülməsi /yığılması.	-Etibarlı və məsuliyyətli olmaq və işə	3 / 3/ 4	PK – 1 PK – 2 PK – 3

B09 / NVI-İM-B16 Elektriklə idarə olunan şassi 1 / 2 / 3	Avtomatik ötürmələr qutusunun sökməkməyi və yığmağı bacarır	verir. -ABS (Əksbloklayıcı tormoz sistemi) -TCS (Dartıcı qüvvənin idarəetmə sistemi) haqqında bilir. - Elektron idarə olunan asqı sistemlərini bilir	- A/T Ötürmələr qutusunun yağını dəyişdirmək və yağ səviyyəsini yoxlamaq - Tormoz sistemini yoxlamaq və nasazlıqları aradan qaldırmaq. - Elektrik gücləndirici sükan idarəsini yoxlamaq, nasazlıqları aradan qaldırmaq.	dair öhdəlikləri yerinə yetirmək; - İş zamanı yaranan problemləri həll etmək; - Texniki yenilikləri izləmək və yeni bilikləri təcrübədə tətbiq etmək;		PK – 4 PK – 5 PK – 6 PK – 7
	Özü-diaqnostika edən Əks Bloklayıcı Tormoz Sistemini (ABS) bilir və təmir etməyi bacarır.					
	Təhlükəsizlik hava yastığı modulunu yoxlamağı və dəyişdirməyi bacarır.					
	Skaner ilə İlişmənin Elektron Sistemini (ECS) diaqnostika etməyi bacarır.					
	Elektrik Gücləndirici sükan idarəsini yoxlamağı və təmir etməyi bacarır.					
NVI-İM-B03- NVI-İM-B08 Mexaniki şassi 1-2	İlişmə sistemini bilir	- Avtomobillərdə mexaniki ötürmələr qutusunun bilir. - FF növü - FR növü - Sükan idarəetmə sistemini və onun iş prinsipini izah edir. - Transmissiya sistemi: - Kardan valı - Ox - Differensial - Asqı sistemi, Təkər və şin sistemini onun quruluşunu bilir.	İlişmə sistemini yoxlamaq və təmir etmək. -Mexaniki ötürmələr qutusunun sökülmesi /yığılması. - M/T Ötürmələr qutusunun yağını dəyişdirmək və yağ səviyyəsini yoxlamaq - Tormoz sistemini yoxlamaq və nasazlıqları aradan qaldırmaq. - Sükan idarəetmə sistemini yoxlamaq və nasazlıqları aradan qaldırmaq.	-Etibarlı və məsuliyyətli olmaq və işə dair öhdəlikləri yerinə yetirmək; - İş zamanı yaranan problemləri həll etmək; - Texniki yenilikləri izləmək və yeni bilikləri təcrübədə tətbiq	3 / 4	PK – 1 PK – 2 PK – 3 PK – 4 PK – 5 PK – 6 PK – 7
	Mexaniki ötürmələr qutusunun (FF növü və FR növü) bilir.					
	Tormoz sistemini və funksiyasını bilir.					
	Sükan idarəetmə sistemini və onun iş prinsipini bilir.					
	Asqı sistemini və onun quruluşunu bilir.					
	Təkər və şin sistemini bilir					
Transmissiya sistemin bilir.						

	<p>İlişmə sistemini yoxlamağı və təmir etməyi bacarır.</p> <p>Əl ilə idarə edilən ötürmələr qutusunun sökülməsini /quraşdırılmasını bacarır.</p> <p>Əl ilə idarə edilən ötürmələr qutusunu sökməkməyi/yığmağı bacarır</p> <p>Təkər/şin təmirinivə dönme bucaq tənzimlənməsini bacarır</p> <p>Asqı Sistemini yoxlamağı və təmir etməyi bacarır</p> <p>Sükan sistemini bilir və təmir etməyi bacarır.</p> <p>Transmissiyanı yoxlamağı və təmir etməyi bacarır.</p> <p>Diferensialı yoxlamağı və təmir etməyi bacarır.</p>		- Təkər/şin təmiri və dönme bucaqlarının tənzimlənməsi.	<p>etmək;</p> <p>- Öz fəaliyyətinin keyfiyyətinə nəzarət etmək;</p>		
<p>NVi-İM-B02 / NVi-İM-B07 Dizel mühərriki 1-2</p>	<p>Dizel mühərrikinin quruluşu və iş prinsipi</p> <p>Mühərrikin mexaniki komponentləri haqqında bilir.</p> <p>Sorma və ixrac sistemi haqqında bilir.</p> <p>Yağlama sistemini və onun funksiyasını bilir.</p> <p>Soyutma sistemi və onun funksiyasını bilir.</p> <p>Yanacaq sistemi və onun tənzimlənməsi haqqında bilir.</p>	<p>-Dizel mühərriki və onun müxtəlif növlərini bilir.</p> <p>- Mühərrikin mexaniki komponentləri:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Silindr başlığı - Klapan mexanizmi - Silindr bloku - Çarxqol-sürgüqol mexanizmi <p>- Müasir dizel mühərrikləri CDi və CRDİ sistemlərini izah edir</p> <p>Yanacaq sistemi: bir sıralı növ; rotasion (fırlanan) növ; forsunka; yanacaq</p>	<p>Mühərriki skanerlə diaqnostika etmək.</p> <p>-Mühərrikdən hissələri sökməyi,sökülmüş hissələri ölçü cihazları ilə yoxlamaq.</p> <p>-Silindrlər blokunu,blok başlığını və onun komponentlərini sökmək.</p> <p>-Mühərrikdə baş vermiş nasazlıqları aşkarlamaq və təmir etmək.</p>	<p>- Peşəkar, prinsipial, dürüst, dəqiq, eləcə də səbrli və təmkinli olmaq;</p> <p>- Texniki yenilikləri izləmək və yeni bilikləri təcrübədə tətbiq etmək;</p> <p>-Həmkarlarla əməkdaşlıq etmək və qrup</p>	4 / 3	<p>PK – 1</p> <p>PK – 2</p> <p>PK – 3</p> <p>PK – 4</p> <p>PK – 5</p> <p>PK – 6</p> <p>PK – 7</p>

		<p>təmizləyicisi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Yağlama, Soyutma sisteminin iş prinsipini və sistemin komponentlərini sadalayır. 		halında işləmək;		
<p>NVi-İM-B10 / NVi-İM-B14 Benzinlə işləyən yanacaq sistemi 1-2</p>	<p>Benzin yanacaq forsunkası (MPI) haqqında bilir.</p>	<p>-Benzin yanacaq forsunkası (MPI,GDi)</p>	<p>- Giriş, çıxış aktuatorlarını yoxlamaq</p>	<p>- Texniki yenilikləri</p>	<p>5 / 4</p>	<p>PK – 1 PK – 2 PK – 3 PK – 4 PK – 5 PK – 6 PK – 7</p>
	<p>Benzinli yanacaq forsunkası (GDI) haqqında bilir.</p>	<p>Yanacaq nasosları haqqında bilir</p> <ul style="list-style-type: none"> - Drossel qapağı ilə idarəetmə sistemi 	<p>- Yanacaq sisteminin təzyiqini ölçmək.</p>	<p>izləmək və yeni bilikləri</p>		
	<p>Derossel qapağı ilə idarəetmə sistemi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ənənəvi drossel qapağı ilə idarəetmə - Elektron drossel qapağı ilə idarəetmə (ETC) <p>Sistemlərini bilir.</p>	<p>- Ənənəvi drossel qapağı ilə idarəetmə</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elektron drossel qapağı ilə idarəetmə (ETC) <p>sistemlərini izah edir.</p>	<p>- Skanerdən istifadə etməklə yaranmış problemləri aşkarlamaq və yanacaq sistemini təmir etmək</p>	<p>təcrübədə tətbiq etmək;</p>		
	<p>Boş gedişlərin nizamlanması sistemini, boş gediş və ETC ötürücü mexanizmini bilir.</p>	<p>- Aşağı təzyiq sistemi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Yuxarı təzyiq sistemi <p>haqqında bilir.</p>		<p>-Həmkarlarla əməkdaşlıq etmək və qrup halında işləmək;</p>		
	<p>Dönmə sürətinin nizamlanmasını bacarır.</p>	<p>- Sensorlar və ötürücü mexanizmlər haqqında bilir</p> <p>Dönmə sürətinin nizamlanması</p>				
	<p>Hava axınının nizamlanması</p> <ul style="list-style-type: none"> - İsti təbəqə növü <p>-Kollektorda havanın təzyiqi haqqında bilir.</p>	<p>- İnduktiv növ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Holl növü - Fotodiod növü 				
	<p>Taqqıltının yaranma səbəblərini və nizamlanmasını bilir</p>					
	<p>Sensorlar və ötürücü mexanizmlər haqqında bilir.</p>					
<p>İxrac qazlarının nizamlanmasını bilir.</p>						

	<p>Giriş sensorunu ölçməyi/ dəyişdirməyi bacarır</p> <p>Çıxış aktuatorunu (hərəkətverici mexanizm) ölçməyi / dəyişdirməyi bacarır</p> <p>Yanacaq sistemində təzyiqi ölçməyi və nasazlıqları təmir etməyi bacarır</p> <p>Skanerdən istifadə etməklə diaqnostika etməyi bacarır.</p> <p>Osiloskopdan istifadə etməklə ölçmələr aparmağı bacarır</p> <p>Sensor məlumatlarının təhlil etməyi bacarır</p> <p>Yüksək təzyiq sistemini yoxlamağı və təmir etməyi bacarır.</p> <p>Sistemdə nasazlıqları aşkarlamağı bacarır.</p>					
<p>NVi-İM-B11/ NVi-İM-B15 Dizellə işləyən yanacaq sistemi 1 / 2</p>	<p>Elektron idarə edilən dizel doldurma (CRDI) yanacaq sistemi haqqında bilir</p> <p>Elektron idarə edilən dizel doldurma (CRDI) yüksək yanacaq sisteminin Bosch, Delphi və Nippon denso növü haqqında bilir.</p> <p>Forsunka, alışma dolağı və Pyezo növü haqqında bilir.</p>	<p>-Elektron idarə edilən dizel doldurma (CRDI) aşağı yanacaq sistemi</p> <p>- Elektrik nasos, mexaniki nasos</p> <p>- (CRDI) yüksək yanacaq sistemi</p> <p>- Bosch növü</p> <p>- Delphi növü</p> <p>- Nippon denso növü haqqında bilir</p>	<p>-Giriş,Çıxış aktuatorunu (hərəkətverici mexanizm) ölçmək / dəyişdirmək</p> <p>-- Yanacaq sisteminin təzyiqini ölçmək.</p> <p>- Skanerdən istifadə etməklə yaranmış problemləri aşkarlamaq və yanacaq sistemini təmir etmək</p>	<p>- Peşəkar, prinsipial, dürüst, dəqiq, eləcə də səbrli və təmkinli olmaq;</p> <p>- Texniki yenilikləri izləmək və yeni bilikləri</p>	<p>6 / 4</p>	<p>PK – 1</p> <p>PK – 2</p> <p>PK – 3</p> <p>PK – 4</p> <p>PK – 5</p> <p>PK – 6</p> <p>PK – 7</p>

	<p>Dizel Yanacaq filterləri və funksiyası haqqında bilir</p> <p>Fırlanma sürətini nizamlanması haqqında bilir</p> <p>Sensorlar və ötürücü mexanizmləri bilir.</p> <p>İxrac qazlarının nizamlanmasını icra etməyi bacarır.</p> <p>Giriş sensorunu ölçməyi/ dəyişdirməyi bacarır</p> <p>Çıxış aktuatorunu (hərəkətverici mexanizm) ölçməyi / dəyişdirməyi bacarır</p> <p>Yanacaq sistemində təzyiqi ölçməyi və nasazlıqları təmir etməyi bacarır.</p> <p>Skanerdən istifadə etməklə diaqnostika etməyi bacarır.</p> <p>Osiloskopdan istifadə etməklə ölçmələr aparmağı bacarır</p> <p>Sensor məlumatlarının təhlil etməyi bacarır</p> <p>Yüksək təzyiq sistemini yoxlamağı və təmir etməyi bacarır.</p> <p>Sistemdə nasazlıqları aşkarlamağı bacarır.</p>	-CRDİ sisteminin forsunkalarının iş prinsipini izah edir	-	təcrübədə tətbiq etmək;		
NVi-İM-	Elektrik /Elektron sistemin	- Elektrik /Elektron sistemin	Multimetrdən istifadə,	-Etibarlı və	7 / 6	PK – 1

B12 / NVI- İM-B17 Elektrik/EI ektron sistem 1 / 2	ümumi prinsipini bilir	ümumi prinsipini bilir.	batareya yoxlamaq və dəyişdirmək.	məsuliyyətli olmaq və işə dair öhdəlikləri yerinə yetirmək;		PK – 2 PK – 3 PK – 4 PK – 5 PK – 6 PK – 7
	Batareya və İşəsalma sistemini bilir	- Doldurma (şarj) sistemi və Alışdırma sistemi haqqında bilir.	- İşəsalma və Alışdırma sistemini yoxlamaq,təmir etmək.	- İş zamanı yaranan problemləri həll etmək;		
	Doldurma (şarj) sistemi və Alışdırma sistemi haqqında bilir.	- İşıqlandırma sistemi və Kuzovun elektrik sistemi haqqında bilir.	- Növbələşən sistemi yoxlamaq və İşıqlandırma sistemini təmir etmək.	- Texniki yenilikləri izləmək və yeni bilikləri təcrübədə tətbiq etmək;		
	İşıqlandırma sistemi və Kuzovun elektrik sistemi haqqında bilir.					
	Multimetrdən istifadəni və Batareya yoxlamağı,dəyişdirməyi bacarır					
	İşəsalma və Alışma sistemini yoxlamağı,təmir etməyi bacarır.					
	Növbələşən sistemi yoxlamaq/təmir etmək və İşıqlandırma sisteminin təmirini bacarır.					
NVI-İM- B13 / NVI- İM-B18 Kondisioner sistemi 1 / 2	Hava kondisiyalaşdırma sistemi haqqında bilir.	-Hava kondisiyalaşdırma sistemi haqqında bilir.	-İsitmə sistemini yoxlamaq və təmir etmək.	-Etibarlı və məsuliyyətli olmaq və işə dair öhdəlikləri yerinə yetirmək;	4 / 5	PK – 1 PK – 2 PK – 3 PK – 4 PK – 5 PK – 6 PK – 7
İstilik sistemi və onun funksiyasını bilir	- İstilik sistemi və onun funksiyasını izah edir.	- Ventilyasiya sistemini yoxlamaq və təmir etmək	- İş zamanı yaranan problemləri həll etmək;			
Kondisioner sistemini və onun funksiyasını bilir	-Kondisioner sistemini və onun funksiyasını bilir	- Soyutma sisteminin aşağı və yüksək təzyiqini, Soyuducu qazı yoxlamaq və yeniləmək.				
İsitmə sistemini bilir, onu yoxlamağı və təmir etməyi bacarır	- Kompresor - Soyuducu -Kondensator, sensorlar					

	Ventilyasiya sistemini yoxlamağı və təmir etməyi bacarır.			- Texniki yenilikləri izləmək və yeni bilikləri təcrübədə tətbiq etmək;		
	Soyutma sisteminin aşağı və yüksək təzyiqini yoxlamağı bacarır					
	Soyuducu qazı yoxlamağı və yeniləməyi bacarır					
NVI-İMS-B01 Avtomobil kuzovunun təmiri	Avtomobilin zədələnmiş hissəsini analiz etməyi və kuzovun təmir etməyi bacarır	- Zədələnmiş hissələri vizual təyin edir. - Kuzovu ardıcılıqla təmiri prosesini sadalayır.	- Avtomobilin zədələnmiş hissəsinin analizi və kuzovu bərpa etmək - Avtomobilin kuzovunun deformasiyasının ölçməsi - Kuzovu qaynaq etmə və bərkitmə işləri - Dəyişdirilməli hissələrin təyini və izolyasiya edilməsi.	-Etibarlı və məsuliyyətli olmaq və işə dair öhdəlikləri yerinə yetirmək; - İş zamanı yaranan problemləri həll etmək;	3 / 6	PK – 1 PK – 2 PK – 3 PK – 4 PK – 5 PK – 6 PK – 7
	Avtomobilin kuzovunun deformasiyasını ölçməyi bacarır	- Deformasiyanın ölçmə usullarını bilir				
	Dəyişdirilməli hissələri təyin etməyi və izolyasiya etməyi bacarır.					
NVI-İM-B05 Texniki rəsmxətt	İxtisasa aid çertyojların və eskizlərin hazırlanma mexanizmini bilir	- İxtisasa aid çertyojların və eskizlərin hazırlanma mexanizmi	- İxtisas aid sxem, çertyoj və planları düzgün oxumaq və izah etmək	İxtisasa aid sxem, çertyoj və eskizləri peşə fəaliyyətində istifadə etmək vərdişlərinə.	3	PK – 1 PK – 2 PK – 3 PK – 4 PK – 5 PK – 6 PK – 7
	İxtisasa aid çertyojların və eskizlərin peşə fəaliyyətində tətbiq imkanlarını başa düşür	- Sxem, çertyoj və planların hazırlanma elementləri və simvolları	- İxtisas aid sxem, çertyoj və planları təhlil etmək - Peşə fəaliyyəti ilə əlaqədar düzgün formanı seçmək və tətbiq etmək			
	İxtisas aid sxem, çertyoj və planları təhlil edir və peşə fəaliyyəti ilə əlaqədar düzgün formada tətbiq edir.	- Sxem, çertyoj və planların hazırlanması üzrə tələblər - Sxem, çertyoj və planların hazırlanma peşə fəaliyyətində tətbiq imkanları				
NVI-İMS-B02 Avtomobili	Avtomobilin rənglənməsi prosesini və boya növlərini bilir	- Avtomobilin rənglənməsi prosesini və boya növlərini bilir.	-Köhnə örtüyü təmizləmək ,plyonkanı çıxarmaq, quruntu hazırlamaq,quruntlama işini	- Effektiv və intizamla işləmək və	3 / 6	PK – 1 PK – 2 PK – 3

n təmir rənglənməsi	Hamarlayıcı mastika, səth/qruntlama haqqında bilir.	- Təmir rənglənmə üsulları haqqında bilir. - Korroziyadan müdafiə vasitələrin, maskalanma (qorumaç müdafiə) üsulu haqqında bilir.	yerinə yetirmək. - Rənglənməyən hissələri maskalamaq və Hamarlayıcı mastika və üzləyicini tətbiq etmək. - Rəngli və şəffaf qatları tətbiq etmək	itkilərin həcmi minimuma endirmək; - Texniki yenilikləri izləmək və yeni bilikləri təcrübədə tətbiq etmək;		PK – 4 PK – 5 PK – 6 PK – 7
	Korroziyadan müdafiə vasitələrini bilir					
	Təmir rənglənmə üsulları haqqında bilir					
	Maskalanma (qorumaç müdafiə) üsulu haqqında bilir					
	Köhnə örtüyü təmizləməyi, plyonkanı çıxarmağı bacarır					
	Quruntu hazırlamağı, qruntlama işini yerinə yetirməyi bacarır					
	Hamarlayıcı mastika və üzləyicini tətbiq etməyi bacarır					
	Rənglənməyən hissələri maskalamağı bacarır					
	Rəngli və şəffaf qatları tətbiq etməyi bacarır					
	Rənglənmiş avtomobili avadanlıqda qurutmağı bacarır					
Quru rəngi yoxlamağı və qurutma avadanlığını söndürməyi bacarır						
NVI-İM-B19 Layihə	Seçilmiş layihənin icra mexanizmini planlaşdırır və icra edir	- Tədris edilmiş modullar (ən azı 5 modul üzrə 12 kompetensiyada) üzrə	- Layihənin məhdud zaman çərçivəsində planlaşdırmaq və tamamlamaq;	-Seçdiyi layihələr üzrə həllərin	9	PK – 1 PK – 2 PK – 3

təcrübəsi	Layihənin nəticələrinin testini edir və təhvil verir	praktiki bacarıqlar üzrə icra ediləcək layihələrin seçimi; - Layihələrin icra mexanizminin planlaşdırılması və icrası; - Layihələrin icra nəticələrinin testi və təhvil verilməsi;	- Layihə üzrə praktiki həllərin tapılması və icrası;	planlaşdırılması, icrası və test edilməsi əməliyyatların icrası üzrə verdişlərə.		PK – 4 PK – 5 PK – 6 PK – 7
NVi-İT-B00	Təcrübələr Bu bölüme aid olanların öyrənilməsi nəticəsində təhsil alan subbakalavr:					
NVi-İT-B01 / B02 / B03 İstehsalat təcrübəsi-1 / 2 / 3		-qazanılmış nəzəri biliklərin təcrübələr keçirilən müəssisələrdə tətbiqinin mütərəqqi üsul və metodlarını.	-konkret ixtisas sahəsinin təşkili və idarə olunması metodlarını, qaydalarını, prinsiplərini və onların praktiki aprobeşiyasını.	-nəzəri sahədə əldə etdikləri bilikləri praktikaya tətbiq etməyi, onların nəticələrini ümumiləşdirməyi və sistemləşdirmək verdişlərinə	35	PK – 1 PK – 2 PK – 3 PK – 4 PK – 5 PK – 6 PK – 7
NVİ-İT-B01 / B02 İstehsalat təcrübəsi -1 və 2 təhsil müəssisəsinin laboratoriya şəraiti nəzərə alınmaqla praktiki laboratoriya dərsləri ilə əvəz edilə bilər.						
Kreditlərin ümumi cəmi:					180	

- 3.3. “Nəqliyyat vasitələrinin texniki istismarı” ixtisasının təhsil proqramını mənimsəmək üçün ayrılan ümumi həftələr -143-dir,
o cümlədən:
- nəzəri təlim üçün 80;
  - imtahan sessiyaları üçün 14;
  - təcrübələr üçün 24;
  - tətillər üçün 23;
  - yekun dövlət attestasiyası üçün 2;
- 3.4. “Nəqliyyat vasitələrinin texniki istismarı” ixtisası üzrə təhsil proqramı aşağıdakı tədris-metodiki sənədlər əsasında həyata keçirilməlidir:
- nümunəvi tədris planı;
  - işçi tədris planı;
  - istehsalat təcrübələrinin keçirilməsinə, tələbələrin yekun dövlət attestasiyasına dair metodik göstərişlər;
  - modul və fənn proqramları;
  - modul və fənlər üzrə işçi-tədris proqramları;
  - modul və fənlər üzrə tapşırıqların yerinə yetirilməsinin cədvəli;
  - dərsliklər, əyani vasitələr, təklif olunan ədəbiyyatın siyahısı;
  - nəzəri və praktiki məşğələlərin planı;
  - modul və fənnin öyrənilməsi ilə bağlı tövsiyələr;
  - laborator və qrafik işlərin yerinə yetirilməsinə, istehsalat təcrübələrinin yekunları barədə hesabatların hazırlanmasına dair metodiki tövsiyələr.
- 3.5. “Nəqliyyat vasitələrinin texniki istismarı” ixtisası üzrə subbakalavr peşə-ixtisas dərəcəsi verən yüksək peşə təhsili pilləsi üzrə təhsil proqramını həyata keçirən peşə təhsili müəssisələri aşağıdakı hüquqlara malikdirlər:
- tələbə üçün proqramda nəzərdə tutulmuş illik orta dərəcəli dərslər yükü həddini və təlimin, minimum məzmununu saxlamaqla təhsil materialının mənimsənilməsinə ayrılmış saatların həcmi modul bölümləri arasında 5%, modul bölümləri daxilində isə 20%-ə qədər dəyişmək;
  - seçmə modulların siyahısını, onların tədris ardıcılığını, dərslər növləri üzrə saatların miqdarını müəyyən etmək;
  - peşə təhsili müəssisələri seçmə modulları müxtəlif bloklar şəklində təklif edə bilər. Bu bloklara daxil olan modullar mümkün qədər müvafiq ixtisaslar üzrə subbakalavr proqramlarına istiqamətləndirilməlidir;
  - hər semestrə nəzəri təlim müddəti (sonuncu semestr istisna olmaqla) 15 həftədir;
  - təhsil dövründə tələbənin məcburi auditoriya dərsləri bir qayda olaraq həftədə 35 saata qədər müəyyənləşdirilir.

4. Tədris prosesinin planı

Sıra sayı	Modulların (fənlərin) şifri	Modulların (fənlərin) adı	Kreditin sayı	Ümumi saatlar	Auditoriyadan kənar	Auditoriya saatları	O cümlədən		Prerekvizit fənlərin şifri	Tədrisi nəzərdə tutulan semestr	Həftəlik dərş yükü
							Nəzəri dərşlər	Praktiki			
I	BM-B00	Humanitar və baza modulları bölümü	43	1290	630	660	300	360			44
1	HBM-B01	Azərbaycan tarixi	5	150	90	60	30	30		P1	4
2	HBM-B02	Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya	4	120	60	60	30	30		P1	4
3	HBM-B03	İnformasiya texnologiyaları I	2	60	30	30	15	15		P1	2
4	HBM-B04	İnformasiya texnologiyaları II	2	60	30	30	15	15	HBM-B03	Y1	2
5	HBM-B05	İnformasiya texnologiyaları III	2	60	30	30	15	15	HBM-B04	P2	2
6	HBM-B06	Xarici dildə işgüzar və akademik kommunikasiya I	3	90	45	45	15	30		P1	3
7	HBM-B07	Xarici dildə işgüzar və akademik kommunikasiya II	3	90	45	45	15	30	HBM-B06	Y1	3
8	HBM-B08	Xarici dildə işgüzar və akademik kommunikasiya III	3	90	45	45	15	30	HBM-B07	P2	3
9	HBM-B09	Xarici dildə işgüzar və akademik kommunikasiya IV	3	90	45	45	15	30	HBM-B08	Y2	3
10	HBM-B10	Texniki hesab I	2	60	30	30	15	15		P1	2
11	HBM-B11	Texniki Hesab II	2	60	15	45	15	30	HBM-B10	Y1	3
12	HBM-B12	Şəxsi inkişaf və karyera planlaması	3	90	30	60	30	30		Y2	4
13	HBM-B13	Layihə idarə edilməsi	3	90	45	45	15	30		P3	3

	HBMS-B00	Humanitar və baza modulları bölümü üzrə seçmə modulları	6	180	90	90	60	30		Y2, P2	6
15	HBMS-B01	1. Etika və estetika (İşgüzar Etika)	3	90	45	45	30	15		P2	3
	HBMS-B02	2. Estetika və Mədəni İfadə									
	HBMS-B03	3. STEM									
16	HBMS-B04	1. Sahibkarlığın əsasları və biznesə giriş	3	90	45	45	30	15		Y2	3
	HBMS-B05	2. İstehsalatın idarə edilməsi									
II	NVi-İM-B00	İxtisasın peşə hazırlığı modulları bölümü	102	3060	1260	1800	660	1125			140
1	NVi-İM-B01	Benzin mühərriki - 1	4	120	30	90	30	60		P1	6
2	NVi-İM-B02	Dizel mühərriki 1	4	120	30	90	45	45		P1	6
3	NVi-İM-B03	Mexaniki şassi 1	3	90	30	60	30	30		P1	4
4	NVi-İM-B04	Elektriklə idarə olunan şassi 1	3	90	30	60	30	30		P1	4
5	NVi-İM-B05	Texniki rəsmxətt	3	90	30	60	30	30		Y1	4
6	NVi-İM-B06	Benzin mühərriki - 2	3	90	15	75	30	45	NVi-İM-B01	Y1	5
7	NVi-İM-B07	Dizel mühərriki 2	3	90	15	75	30	45	NVi-İM-B02	Y1	5
8	NVi-İM-B08	Mexaniki şassi 2	4	120	30	90	30	60	NVi-İM-B03	Y1	6
9	NVi-İM-B09	Elektriklə idarə olunan şassi 2	3	90	30	60	30	30	NVi-İM-B04	Y1	4
10	NVi-İM-B10	Benzinlə işləyən yanacaq sistemi 1	5	150	45	105	45	60		P2	7
11	NVi-İM-B11	Dizellə işləyən yanacaq sistemi 1	6	180	75	105	45	60		P2	7
12	NVi-İM-B12	Elektrik/Elektron sistem 1	7	210	90	120	45	75		P2	8
13	NVi-İM-B13	Kondisioner sistemi 1	4	120	45	75	30	45		P2	5
14	NVi-İM-B14	Benzinlə işləyən yanacaq sistemi 2	7	210	120	90	30	60	NVi-İM-B10	Y2	6
15	NVi-İM-B15	Dizellə işləyən yanacaq sistemi 2	7	210	120	90	30	60	NVi-İM-B11	Y2	6

16	NVi-İM-B16	Elektriklə idarə olunan şassi 3	6	180	105	75	15	60	NVi-İM-B09	P3	5
17	NVi-İM-B17	Elektrik/Elektron sistem 2	7	210	90	120	45	60	NVi-İM-B12	P3	8
18	NVi-İM-B18	Kondisioner sistemi 2	6	180	90	90	30	60	NVi-İM-B13	P3	6
19	NVi-İM-B19	Layihə təcrübəsi	9	270	120	150		150		Y3	30
II	NVi-İMS-B00	İxtisasın peşə hazırlığı üzrə seçmə fənlər	8	240	120	120	60	60		P3	8
1	<i>NVi-İMS-B01</i>	Avtomobil kuzovunun təmiri	8	240	120	120	60	60		P3	8
2	<i>NVi-İMS-B02</i>	Avtomobilin təmir rənglənməsi	8	240	120	120	60	60		P3	8
III	NVi-İT-B00	İstehsalat təcrübə bölümü	35	1050	90	960		960			120
1	NVi-İT-B01	İstehsalat təcrübəsi-1	7	210	10	200		200		Y1	40
2	NVi-İT-B02	İstehsalat təcrübəsi-2	7	210	10	200		200		Y2	40
3	NVi-İT-B03	İstehsalat təcrübəsi-3	21	630	70	560		560		Y3	40

Vaxt Bölgüsü

Tədris ili	Nəzəri təlim		İmtahan sessiyası		Təcrübə		Yekun dövlət attestasiyası	Tətil	
	payız semestri	yaz semestri	Qış	yay	tədris	istehsalat		qış	Yay
I	15.09-30.12 15 həftə	31.01-20.05 15 həftə	05.01-23.01 2.5 həftə	25.06-12.07 2.5 həftə	-	20.05-24.06 5 həftə		24.01-30.01 1 həftə	12.07-14.09 10 həftə
II	15.09-30.12 15 həftə	31.01-20.05 15 həftə	05.01-23.01 2.5 həftə	25.06-12.07 2.5 həftə	-	20.05-24.06 5 həftə		24.01-30.01 1 həftə	12.07-14.09 10 həftə
III	15.09-30.12 15 həftə	31.01-05.03 5 həftə	05.01-23.01 2.5 həftə	06.03-15.03 1.5 həftə		18.03-24.06 14 həftə	25.06 – 08.07	24.01-30.01 1 həftə	-
Cəmi	80 həftə		14 həftə		24 həftə		2 həftə	23 həftə	

5. Nəqliyyat vasitələrinin texniki istismarı ixtisası üzrə subbakalavr hazırlığını həyata keçirən peşə təhsili müəssisəsinin maddi-texniki bazası və kadr potensialı

5.1. Maddi-texniki baza:

- təhsil proqramını həyata keçirən peşə təhsili müəssisəsi subbakalavr hazırlığını təmin edən maddi-texniki bazaya (emalatxanalar, kabinetlər, laboratoriyalar, sinif otaqları, idman zalları, kitabxana və oxu zalları və s.) malik olmalıdır. Maddi-texniki baza qüvvədə olan inşaat normalarına, sanitar və gigiyenik qaydalarına uyğun olmalıdır.

Sınıf otaqları və kabinetlər:

Laboratoriyalar:

Kitabxana, internet şəbəkəsinə çıxışı olan oxucu zalı

İKT laboratoriyası

Avtomobillərin quruluşu laboratoriyası

Avtomobil təmir emalatxanası

İdman kompleksi

Akt zalı

5.2. Kadr potensialı:

Peşə təhsili müəssisəsi müvafiq ixtisas üzrə ali və orta ixtisas təhsili olan kadrlarla və ya 5 ildən çox peşəkar əmək təcrübəsinə malik orta təhsilli kadrlarla təmin olunmalıdır. Peşə təhsili müəssisələrində təhsilverənlərin keyfiyyət göstəricilərinə aşağıdakılar daxildir:

- öz fəaliyyətlərində innovativ təlim, informasiya-kommunikasiya, müasir texnika, yeni istehsal və pedaqoji texnologiyalardan istifadə etməli;

- təhsilverənlər ali və ya orta ixtisas təhsilli olmaqla yanaşı müəyyən istehsalat və pedaqoji təcrübəyə malik olmalı;

- mütəmadi olaraq öz bilik və bacarıqlarını artırmaq üçün müəyyən olunmuş müddətdə və qaydada ixtisasartırmadan keçməlidirlər.

6. Tədris prosesinin forma və metodları

- 6.1 Tədris formal təhsil formasında həyata keçirilir. Təhsilalma forması əyanidir. 030625 «Nəqliyyat vasitələrinin texniki istismarı » ixtisası üzrə tələbələrin təhsili kredit sistemində uyğunlaşdırılmış tədris plan və proqramları əsasında həyata keçirilir.
- 6.2. Tədris prosesində müxtəlif tədris-təlim metodlarından istifadə olunur (nəzəri, praktiki, laborator məşğələləri və s.). Bununla yanaşı təhsil alanların yaradıcı fəaliyyətinə imkan verən, tədqiqatçılıq bacarıqlarını stimullaşdıran yanaşmalara geniş yer ayrılmalıdır. Yeni pedaqoji texnologiyaları və müasir interaktiv təlim metodlarını əks etdirən dərsekskursiya, dərş-yarış, dərş-müzakirə, dərş-disput kimi qeyri-standart tədris yanaşmalarından istifadəyə üstünlük verilməli, təlim prosesinin çevikliyinə təmin edən müxtəlif iş formalarından (kollektiv iş, qruplarla iş, cütlərlə iş, fərdi iş) istifadə olunmalıdır. Təlim prosesində dialoqa, məntiqi və tənqidi tefəkkürü inkişaf etdirən, yaradıcı fəaliyyətə əsaslanan fəal və interaktiv metodlardan istifadə edilməlidir. Tədris prosesində həmçinin SƏT (Səriştə Əsaslı Tədris) və layihə metodlarından da aktiv istifadə edilməlidir.

SƏT (Səriştə Əsaslı Tədris) Metodu:

- (1) Müəllim təkce təhsilverən olaraq deyil həm də fasilitator rolunu, tələbələr isə sərbəst şəkildə öyrənən təhsilalan rolunu yerinə yetirir. Nəzəri dərşlər üçün optimal sinf ölçüsü 20 tələbə, təcübə dərş üçün 10 tələbə və kompetensiya təcübəsi üçün kiçik qrup (2 ~ 5 tələbə) təşkil edir.
- (2) Nəzəri dərşlər üçün təhsilverən mühazirə, sual-cavab, proyektorundan istifadə etməklə təqdimat, müzakirə metodu və digər üsullardan istifadə edərək tələbələrə dərş tədris edə bilər.
- (3) Müəllimlər tələbələrə dərş tədris etdikləri zaman, yarımil ərzində bir səriştəyə və ya alt-səriştəyə aid mövzuların tədrisində "blok sistemi"ni tətbiq edə bilərlər. Tələbələr səriştə üzrə mövzularını bitirdikdən sonra nıvbətini "blok" sistemində keçə bilərlər. Bu sistem tələbələrə nisbətən böyük bir səriştələri səmərəli şəkildə və uğurla əldə etməsinə imkan verir.

Layihə Metodu

- (1) Sınıfda tələbələr 2 ~ 5 tələbədən ibarət kiçik qruplara bölünür və yerinə yetirilməsi üçün tapşırıqlar müəyyən edilir. Proses, rol təyinatı və cədvəl də daxil olmaqla layihə planını hazırlanır. Lazımi materialları hazırlanır.

(2) Proses zamanı müəllimin nəzarəti altında peşə təhsili müəssisəsinin avadanlıqları, alətləri və vasitələrindən istifadə edilir. Tələbələr layihənin nəticəsinə dair təqdimatı digər tələbələrə təqdim edir. Qiymətləndirmə meyarlarına görə layihənin nəticəsinə müəllim qiymətləndirir. Layihəyə aid müəyyən işləri və nəticələri təhsil müəssisəsinin məhsul sərgisində nümayiş etdirilir.

7. Yekun dövlət attestasiyasına qoyulan tələblər və qiymətləndirmə

- 7.1. Tələbələrin qiymətləndirilməsi Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyinin KQ-06 nömrəli qərarı ilə təsdiq olunmuş “Peşə təhsili pilləsində təhsilalanların attestasiyasının aparılması Qaydası” sənədində qeyd olunmuş formada həyata keçirilir. Subbakalavriat səviyyəsində ixtisaslar üzrə təhsil proqramları təhsilalanların dövlət attestasiyası ilə yekunlaşır.
- 7.2. Tədris planının bütün şərtlərini yerinə yetirmiş, o cümlədən nəzərdə tutulmuş attestasiyalardan müvəffəq qiymət almış tələbə üçün təhsil müddətində əldə etdiyi nəticələrə uyğun olaraq ümumi orta müvəffəqiyyət göstəricisi (ÜOMG) hesablanır. ÜOMG tələbənin təhsil proqramını mənimsəmə səviyyəsinin göstəricisidir və diploma əlavəyə daxil edilir. ÜOMG modul/fənlər üzrə toplanan balların həmin modul/fənnə görə qazanılan kreditlərə hasilləri cəmlərinin tədris planında nəzərdə tutulan müvafiq kreditlərin cəminə olan nisbəti kimi müəyyənləşdirilir:

$$\text{ÜOMG} = \frac{b_1+k_1^*+b_2k_2^*+b_3k_3^*+\dots +b_nk_n^*}{k_1+k_2+k_3+\dots +k_n}$$

$b_1, b_2, \dots, b_n$ - tələbənin modullar (fənn) üzrə yığdığı ballar

$k_1, k_2, \dots, k_n$ - modullara tədris planında nəzərdə tutulan müvafiq kreditlər

$k_1^*, k_2^*, \dots, k_3^*$ - modullar üzrə qazanılmış kreditlər (əgər tələbə imtahandan müvəffəq qiymət almazsa o, krediti qazanmamış hesab edilir və bu əmsal «0» sıfır olur)

- 7.3. Subbakalavriat səviyyəsində tələbələrin topladığı kreditlərin sayı 180 olmalıdır. İxtisaslar üzrə təhsil proqramlarında nəzərdə tutulmuş kreditləri toplayan tələbə həmin proqramı mənimsəmiş hesab edilir. Peşə təhsili müəssisələrində subbakalavriat səviyyəsinə uyğun yüksək peşə təhsili proqramı üzrə tədris planını tam yerinə yetirmiş şəxslərə yekun Dövlət Attestasiya Komissiyasının qərarı əsasında “subbakalavr dərəcəsi verilir.